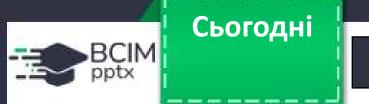
Сьогодні 20.05.2024

YpoK **№67-68**

Виконання комбінованих завдань (підготовка до контрольної роботи).

Повідомлення мети уроку

Ви зможете:

- повторити основні поняття з курсу хімії 8 класу;

- називати представників різних класів неорганічних сполук;

- розрізняти типи хімічних реакцій;

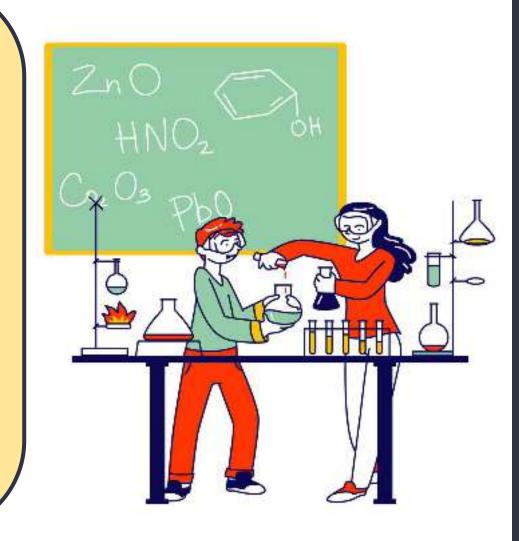
- розв`язувати задачі.

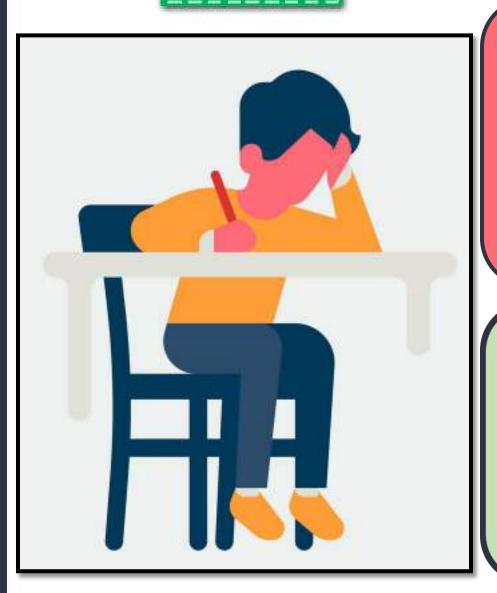
Мотивація навчальної діяльності

Якщо вам під силу самостійне виконання запропонованих завдань і вправ, то вас можна привітати з високим рівнем навчальних досягнень, зі сформованістю предметної компетентності в хімії, що стосується:

- √ періодичного закону та будови атома;
- √ хімічного зв'язку та будови речовин;
- √ кількості речовини та пов'язаних із нею понять;
- ✓ розрахунків за хімічними формулами та хімічними рівняннями реакцій;
- ✓ складу, будови, властивостей, добування та застосування неорганічних речовин основних класів.

Вищий оксид хімічного елемента IV групи має відносну молекулярну масу 60. Назвіть хімічний елемент і виконайте такі дії:

- а) складіть формули його оксиду й гідрату оксиду;
- б) спрогнозуйте хімічні властивості його оксиду й гідрату оксиду;
- в) складіть рівняння реакцій, що підтверджують хімічні властивості сполук цього елемента.

Вищий оксид хіміічного елемента IV групи має склад RO_2 .

За умовою задачі $Mr(RO_2)$ -60. Визначимо хімічний елемент:

 $Mr(RO_2) = Ar(R) + 2Ar(O); 60 - Ar(R) + 2.16; 60 = Ar(R) + 32;$

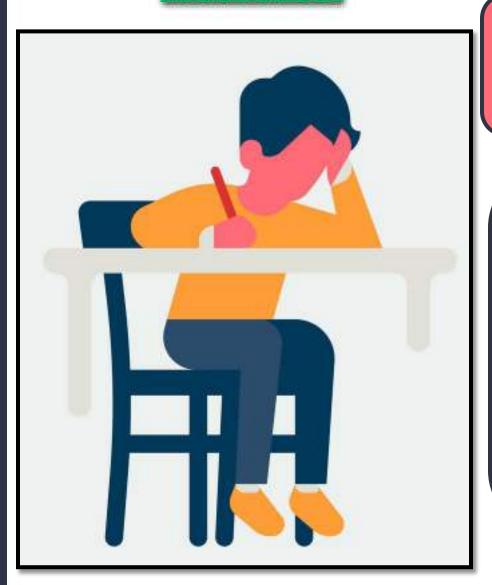
Ar(R)= 28. Це Силіцій –Si

Його оксид SiO_2 , гідрат оксиду H_2SiO_3 , мають кислотний характер.

Рівняння реакцій: SiO_2 +2NaOH→Na₂SiO₃+H₂O

 $H_2SiO_3 + 2 NaOH \rightarrow Na_2SiO_3 + 2H_2O$.

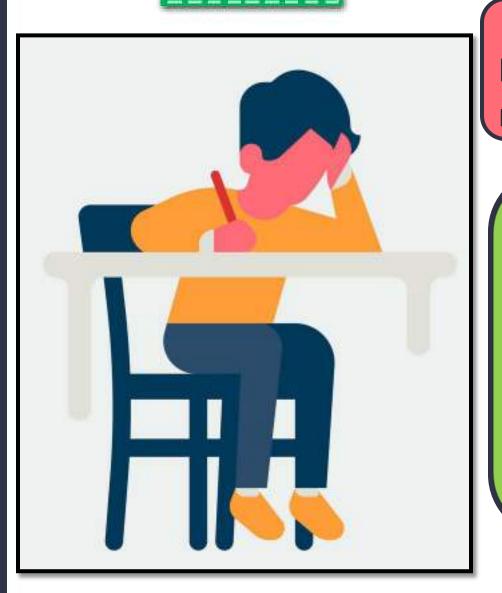
Напишіть і порівняйте електронні формули атомів Нітрогену та Фосфору. Поясніть, що в них спільного та відмінного.

Напишемо електронні формули атомів Нітрогену і Фосфору:

 $N_7 1s^2 2s^2 2p^3$ $P_{15} 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3$

Спільне: число електронів на зовнішньому енергетичному рівні, число неспарених електронів.

Відмінне: число електронних рівнів, тобто радіус атома.

Яка частинка — атом Магнію, катіон Магнію чи аніон Хлору — має більше протонів, ніж електронів?

Більше протонів, ніж електронів, має катіон. У даному завданні це катіон Mg^{2+} .

Зазначте хімічний зв'язок у таких речовинах: калій хлорид, кисень, вода. Поясніть його утворення.

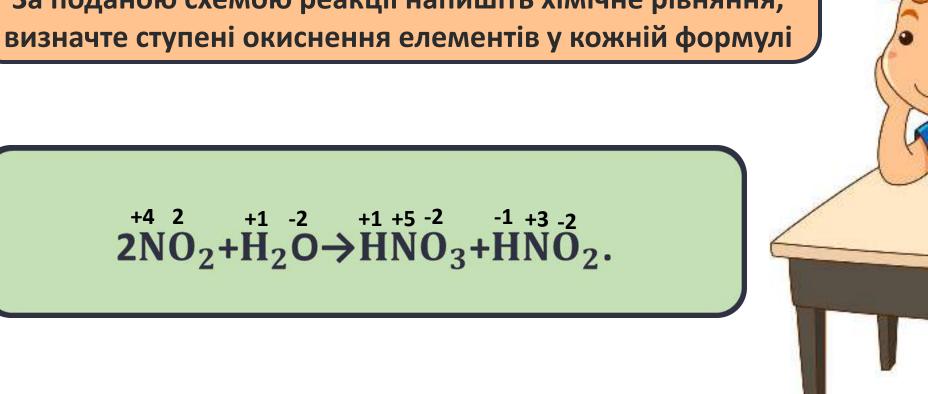
КСІ – йонний зв'язок. O_2 —ковалентний неполярний зв'язок, H_2O —ковалентний полярний зв'язок.

Нітроген(IV) оксид ϵ оксидом двох кислот. $NO_2 + H_2O \rightarrow HNO_3 + HNO_2$ За поданою схемою реакції напишіть хімічне рівняння,

$$^{+4}$$
  ^{2} $^{+1}$ $^{-2}$ $^{+1}$ $^{+5}$ $^{-2}$ $^{-1}$ $^{+3}$ $^{-2}$
 $2NO_{2}+H_{2}O\rightarrow HNO_{3}+HNO_{2}.$

Як можна з ферум(III) гідроксиду, хлоридної кислоти, магнію й гідроген пероксиду добути 4 складні й 2 прості речовини? Напишіть рівняння реакцій, зазначте їх типи, назвіть продукти реакції.

Дано:

 $Fe(OH)_3$, HCl, Mg, H_2O .

Добути: 4 складні й 2 прості речовини Розв`язання:

2 $Fe(OH)_3$ → Fe_2O_3 + $3H_2O$; реакція розкладу;

ферум(III)оксид

 $Mg+2HCl→ MgCl_2+H_2 ↑$; реакція заміщення;

магній хлорид

 $Fe_2O_3+3H_2$ → 2Fe+3 H_2O ; реакція заміщення;

 $2H_2O_2$ → $2H_2O+O_2$ ↑; реакція розкладу;

 $Fe(OH)_3$ + 3 HCL $\rightarrow$ FeCl $_3$ +3H $_2O$; реакція обміну.

Ферум (III)хлорид

Складні речовини: Fe_2O_3 , $MgCl_2$, $FeCl_3$, H_2O .

Прості речовини: H_2 , O_2 , Fe.

Складіть план проведення експерименту з розпізнавання зовні однакових розчинів натрій хлориду, натрій карбонату, натрій сульфату, що містяться в колбах без етикеток.

План проведення експерименту:

- 1)Відібрати в окремі пробірки проби з кожного з розчинів;
- 2) У кожну пробірку долити хлоридну кислоту: у пробірці з розчином Na_2CO_3 виділиться газ:
- $Na_2CO_3+2HCI\rightarrow 2NaCl+CO_2\uparrow +H_2O.$
- 3)У дві пробірки, що залишилися, долити по краплям розчин $BaCl_2$.
- У пробірці з розчином Na_2SO_4 утворюється білий осад:

 $Na_2SO_4 + BaCl_2 \rightarrow BaSO_4 \downarrow + NaCl$

Напишіть рівняння реакцій добування магній сульфату з:

- а) металу;
- б) оксиду неметалічного елемента;
- в) гідрату оксиду неметалічного елемента;
- г) солі.

Яка з написаних вами реакцій є реакцією нейтралізації?

- A) $2Na+H_2SO_4\rightarrow Na_2SO_4+H_2\uparrow$;
- 6) $Na_2O+H_2SO_4 \rightarrow Na_2SO_4+H_2O$;
- в) $2NaOH+H_2SO_4 \rightarrow Na_2SO_4+2H_2O -$ реакція нейтралізації;
- Γ) Na₂CO₃+ +H₂SO₄
- $\rightarrow$ Na₂SO₄+CO₂ $\uparrow$ +H₂O.

Як за допомогою індикаторів розпізнати: воду, калій гідроксид, нітратну кислоту?

У кожну пробірку додати 1-2 краплі лакмусу. У пробірці з водою лакмус залишиться фіолетовим; у пробірці з розчином калій гідроксиду лакмус стане синього кольору; у пробірці з нітратною кислотою—червоного.

За нормальних умов суміш азоту та вуглекислого газу об'ємом 8,96 л має масу 16 г. Визначте масові частки компонентів у суміші.

Дано:

 $V(N_2, CO_2)=8,96$ л

 $m(N_2, CO_2)=16 r$

 $W(N_2)-?$

 $W(CO_2)-?$

Нехай маса азоту у суміші становить х г, тоді маса вуглекислого газу в суміші дорівнює (16-х) г. обчислимо кількість речовини N_2 і кількість речовини CO_2 :

$$v(N_2) = \frac{m}{M} = \frac{x \Gamma}{28 \Gamma/MOЛЬ} = \frac{x}{28}$$
моль

$$v(CO_2) = \frac{(16-x)\Gamma}{44 \Gamma/MOJD} = \frac{(16-x)}{44}$$
моль

Об'єм N_2 обчислимо у суміші обчислимо за формулою:

$$V(N_2)=V_m \cdot v(N_2)=22,4\pi/$$
моль $\cdot \frac{x}{28}$ моль= $\frac{22,4 \cdot x}{28 \cdot x}$ (Л)

Обєм (С
$$O_2$$
)=

$$V_m$$
·v(CO₂)=22,4л/моль· $\frac{(16-x)}{44}$ моль=

За умовою задачі $V(N_2)$ +

$$V(CO_2)=8,96; 22,4(\frac{x}{28}+\frac{16-x}{44})=8,96$$

Отже,
$$m(N_2)=2,8$$
 г, а $m(CO_2)=16$ г-

Обчислимо масові частки N_2 і

 CO_2 у суміші:

W
$$(N_2) = \frac{m(N_2)}{m(\text{суміші})} = \frac{2.8 \text{ F}}{16 \text{ F}} \text{0,175 afo}$$

$$W(CO_2) = \frac{m((CO_2))}{m(\text{суміші})} = \frac{13,2\Gamma}{16\Gamma} = 0,825 \text{ або}$$

Відповідь: 17,5% азоту та 82,5 % вуглекислого газу.

Який об'єм карбон(IV) оксиду пропустили через надлишок розчину натрій гідроксиду масою 200 г з масовою часткою розчиненої речовини 10 % та добули середню сіль?

Розв'язання:

Запишемо рівняння реакції:

 $2NaOH+CO_2 \rightarrow Na_2CO_3+H_2O$

Обчислити масу NaOH у розчині за формулою

m(NaOH)=m(розчину NaOH)·W(NaOH)=200г·0,1=20г.

Виразимо 20 г NaOH через кількість речовин:

$$v$$
 (NaOH)= $\frac{20 \text{ }\Gamma}{40 \text{ }\Gamma/\text{MOЛЬ}}=0,5$ моль.

За відомою кількістю речовини NaOH визначимо кількість речовини CO2:

 $2NaOH+CO_2 \rightarrow Na_2CO_3+H_2O$

2 моль 1 моль

За рівнянням реакції v (CO_2) у два рази менша від v (NaOH), отже, v

 $(CO_2)=0,5$ моль:2 =0,25 моль

Об'єм (CO_2) обчислимо за формулою:

 $V(CO_2)=V_m \cdot v(CO_2)=22,4\pi/моль \cdot 0,25$ моль=5,6 л.

Відповідь: 5,6 л CO_2 .

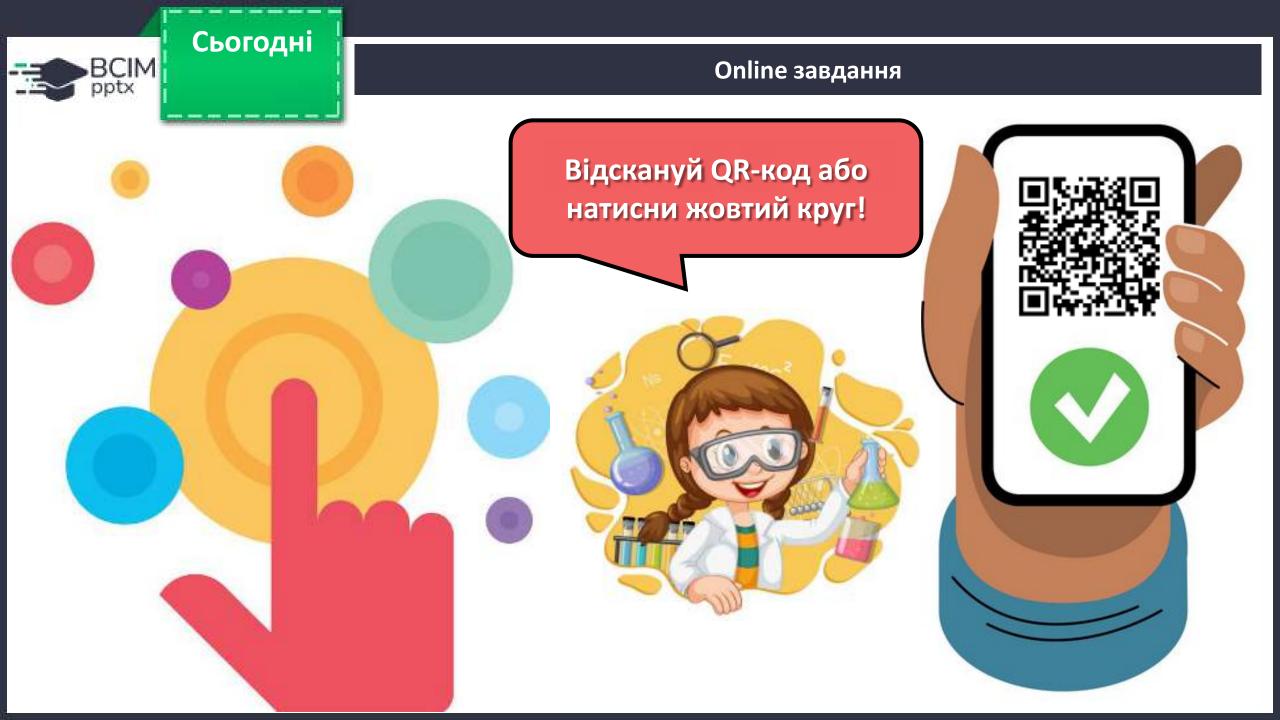
Дано:

т(розчину

NaOH)=200 г

W(NaOH)=10%

 $V(CO_2)-?(H.y.)$

BCIM pptx

1. Підготуватися до контрольної роботи.